

RĂZBOI CU LUPII (2000)

Energic și inventiv, Felix Nicolau* se joacă, uneori, cu fraza poetică și sensurile ei. Inventivitatea îl poartă câteodată în cinism, ca în „maică-mea downloadează un ghiveci cu carne de porc care să-mi stârnească ambiția”. Cam acesta este tipul de ton și de titluri din *kamceatka – time IS honey*, ediție bilingvă cu o traducere în engleză de argento (raluca și chris tănăsescu) la puternica și selectiva editură Vinea - București, 2014. Textele românești ele însele abundă în anglicisme. Modul dezinhibat de a produce al acestei cărți, chiar și, dacă pomeneam joaca, ea poate fi uneori foarte serioasă. Vorbesc de joacă, nu de ludic, pentru că joaca poate fi ludică, dar ludicul presupune aproape global gratuitatea și nevinovăția. Ca aici: „de azi înainte tu copilix eu bebelix/ o cusătură fină e mai rară decât un forehand nimicitor/ ți-aș putea da versace/ ți-aș putea da dior/ ți-aș putea naște federei schumacheri maradone” (*I Love Fashion TV*). Poate că titlul pleacă de aici, mai ales din al doilea vers, din aceeași poezie: „imaginați-vă bikinii mei din tigrul bengal/ pentru voi nu există! Sunt ca Siberia închisă pentru turiști”. Poeziile sunt inteligente, speculative, lucide. Cui îi plac etichetările? Autorului sigur nu. Dacă ar fi totuși să lipesc una pe valijoara asta bilingvă, ar fi *infra-realism*. Calambururile, jocurile grafice, tonul, uneori ne amintesc ca gen proximal de confratele nostru Daniel Pișcu, fără nicio influență din vreo parte. Dincolo de faptul că Felix Nicolau este și critic literar (lucru cert!) s-ar putea să greșesc, dar cred că l-am întâlnit și în *Antologia* lui Marin Mincu. Aș putea zice că geneza poeziei acesteia este o masivă sensibilitate de multe ori rănită, ca într-o mulțime de cazuri, dar nu asta contează, ci stilul personal, recognoscibil, fără bălbăieli. Înșuși bilingvismul cărții arată conștiința propriei valori (dictată de instinctul critic) și vădește ambiția autorului de a se face cunoscut și dincolo de cartierul nostru. Referitor la stil, spun răspicat un lucru pe care l-am lăsat să se întrevadă și privitor la alții: poezia de azi, mai ales, nu poate avea valoare fără doza ei de expresionism, mai ales acest mod de a așeza în pagină textul, linear, cu punctuație aleatorie: „îmi marchez teritoriul lipesc pe zgârie-nori afișe cu/ mirosul meu noaptea deschid balconul și rag/ cu grijă să nu intre fânțarii/ ea probabil

e-n club cu cățelele – scroafă iresponsabilă!/ e momentul să-i atac vizuina să-i sfășii puii/ îmi fixezi proteza dentară din aur atașez unghiile false și lipesc/ extensiile la coamă/ simt că devin o hienă la modă/ iar dragostea vede un tigrul în orice cangur pitic” (*suflet de corporatist*). Primele versuri, sălbatice, la propriu, mă duc cu gândul la Otto Dix și Georg Grosz, ori Gottfried Benn, dar mai mult la cinematografie, la Murnau (cu *Nosferatu – Simfonia nopții*), Wiene (cu al său *Cabinetul doctorului Caligari*), Lang (cu *Metropolis* și *M*), Pabst (*Comoara* și *Opera de trei parale*) și cei din aceeași zonă. Apoi, deja Paul Celan folosea cuvântul *sex* în situații textuale fără echivoc. Felix Nicolau îngroșă gluma, dar efectul nu este vulgar. Rămâne umorul, voluntar, fără echivoc: „așa, și? care-i treaba cu labagii?! dă-i în pula mea!/ băi, labagiu' are fantezie! Vrea numai/ marfă a-ntâia posedă sute de femei/ trăsnet pe noapte! (*video chat*). Faptul că o poezie se numește *Supradada* și este într-adevăr pur dadaistă nu ne dă un indiciu asupra scrisului lui Felix Nicolau, este doar o divagație. Cum divagantă e pe alocuri traducerea. Capitolul *Bestii cu chiloței* este tradus *Best of lingerie*. Nu trebuie să fii un Mircea Ivănescu pentru a cunoaște cuvântul *beast*, dar foarte posibil să se fi lucrat cu acordul autorului. Prea liberă traducerea? Poate greșesc. În poezia șocantă și originală de aici, ceea ce este șocant și original ca procedeu este contrariul antropomorfismului, zoomorfizarea persistentă a aspectelor umane, particulă cu particulă. Poetul se preface a urî realitatea, dar se apropie de ea cu o atenție tenace, o scanează, o telescoapează, o vede prin microscopie puternice. De aici fațeta vizionară a investigației poetice. Cartea *kamceatka – time IS honey* este unitară, inclusiv ilustrațiile demente semnate Monica Hayes. Coperta este genială, fermecătoare. Când o poezie încearcă să distrugă toate normele, ea creează altele noi. Umorul nu este o normă, dar umorul sardonice al *kamceatkăi* este calitatea ei de bază. Este pentru mine o carte stenică, dincolo de atmosfera ei de iglu locuit de lupi.

*Felix Nicolau, *kamceatka – time IS honey*, Ed. Vinea, București, 2014

*Cubul de aur.
Ceramică, aur*